

In vergelijking met Lief tinck is Ridder Rutte een schildknaap.

Prinsjesdag

Dappere krijgers gingen Ridder Rutte voor in de strijd tegen het staatschuldmonster, de meesten sneuvelen. Dat lot lijkt ook Ridder Rutte beschoren, want die draak krijg je niet zomaar dood.

Wragagahahaaaaah!!!!



Er was eens een monster. En lang, lang geleden, toen in 1814 de basis voor het Koninkrijk der Nederlanden werd gelegd, woonde het gedrocht al in de bossen van Soestdijk. Het monster van de Lage Landen was gigantisch. Het brulde, stampde en spuwde vuur langs de vlijmscherpe tanden in zijn kolossale bek. De staatschuld bedroeg toen omgerekend 350 miljoen euro, een schijnzeten opzichte van de 407 miljard euro die de wijzen voor 2012 voorspellen. Maar zo moet je niet naar monsters kijken, het gaat om hoe sterk ze zijn ten opzichte van je eigen troepen.

Met dat in het achterhoofd moeten de ruim twee miljoen inwoners van het Koninkrijk zich tweehonderd jaar geleden rot zijn geschrokken. Het gedrocht was immers een groeiende. Voor komend jaar wordt een staatschuld verwacht van 65 procent Bruto Binnenlands Product (BBP) maar in 1814 bedroeg die 160 procent. Tegen 1840 was het monster groter dan we ooit hebben meegeemaakt: 243 procent van het BBP.

Dat was allemaal de schuld van koning Wilhelm I, die nog geen deuk in een pakje boter schopte. Als zijn hofhouding waarschuwde dat er een monster in de paleistuinen woonde, stopte hij zijn vingers in zijn oren en zong hij hard 'lalalalalala'. Met ingewikkeld klinkende plannen zoals een

Amortisatiesyndicaat en tiërcering dacht hij het monster te slim af te zijn. Zo besloot hij om nog maar over eenderde van de staatschuld rente te betalen. Kansloos, 'Kanalenkoning' Wilhelm gaf onnoemelijk veel geld uit aan waterwegen, de afscheidingsoorlog met België en industrie terwijl hij ook de accijnzen verlaagde.

Nee, een dappere strijder was het niet. Dat zag ook de Tweede Kamer die Wilhelm dwong op te stappen na de afscheiding van België in 1840 en de basis voor ons huidige staatsbestel legde.

Floris Adriaan van Hall werd opgetrommeld uit Amsterdam en als minister van Financiën de bossen ingestuurd om zijn zwaard in het hart van het monster te planten. Hij kende geen angst en bedacht een meedogenloos strijdplan. 'Het kan mij mijn troon kosten', zei de nieuwe koning Wilhelm II. 'En mij m'n kop', schreeuwde Van Hall terwijl hij in harnas op zijn paard de horizon tegemoet galoppeerde. In 1844 saneerde Van Hall de staatschuld van zo'n 2200 miljoen gulden door de rente aan te passen en rijken te chanteren: of je leent de staat geld of er wordt inkomstenbelasting ingevoerd.

Sodemieter

De jaren die volgden kroop het monster in zijn schulp, maar verdwijnen deed hij niet. Waar het beest zich toen ophield is niet helemaal duidelijk, in ieder geval nog niet in de Haagse Hofvijver waar het tegenwoordig geregeld wordt gesignaleerd.

Wat we wel weten is dat het beest eind negentiende eeuw flink op zijn sodemieter kreeg van Nicolaas Pierson: de Sun Tzu van de Lage Landen. Een van de best aangeschreven krijgers ter wereld. Zijn boeken over oorlogsstrategie werden vertaald in het Engels, Frans, Italiaans en Japans.

Pierson schopte het tot directeur van de Centrale Bank, minister van Financiën, premier en krijger. 'Elke generatie moet zijn eigen lasten betalen', was een van zijn gevleugelde uitspraken. Hij nam een revolutionair besluit: uitgaven moesten voortaan worden gedekt door inkomsten. Ook mocht de staat alleen leningen aangaan voor uitgaven die genoeg opbrachten om de extra rentelasten en de aflossing van de lening te dekken. Als je het monster te veel offert is hij over decennia gigantisch, wist Pierson. Wrang dat hij de hypotheekrenteaftrek bedacht, want daarmee heeft Pierson er indirect schuld aan dat het monster ruim honderd jaar later nog steeds angst inboezemt.

Toen de Tweede Wereldoorlog uitbrak en Nederland werd bezet hielden de nazi's het monster een handje. Het groeide en groeide weer. Nadat de geallieerden langskwamen en het stof was neergedaald stond er opeens een draak die bijna zo groot was als ruim honderd jaar daarvoor onder die lakse Wilhelm I.

Tot de minister van Financiën Piet Lief tinck opstond: de dapperste krijger uit de Nederlandse geschiedenis. Mark Rutte, Jan Kees de Jager: het zijn schildknaapjes die in een foetushouding gaan liggen als je ze naast Lief tinck zet. Hij vocht de schuld van 200 procent van het BNP in 1946 terug tot 109 procent in 1952. Niemand maakte het monster in zo'n korte periode zoveel koppen kleiner. Vooruit, Lief tinck kreeg wel wat hulp van vrienden uit het buitenland in de vorm van de Marshallgelden, maar zijn strijdplan deed het hem. Zo offerde hij het monster onder meer 40 procent van alle ambtenaren en voerde hij een belasting in over kapitaalwinsten in de oorlog en zorgde hij voor een conservatieve nieuwe belastingssystematiek.

Het Koninkrijk maakte een bloeiperiode door. De dorpelingen waren blij en kregen het steeds beter. In plaats van op het land te werken, trokken ze naar de steden en steeds meer genoten onderwijs. De draak begon meer en meer op een babydraakje te lijken. Maar Nederland raakte afhankelijker van het buitenland voor haar welvaart en daarin vond het monster hernieuwde kracht, precies zoals nu nog het geval is. Met hulp van buiten houdt de draak zich in leven en richt hij zich soms op om verschrikkelijk vuur te spuwen waardoor gebieden rokend en verdord achterblijven. Dat was zo na de oliecrisis in de jaren 70 en na de kredietcrisis uit 2008. Het beest gniffelt nu de eurocrisis echt op uitbarsten staat.

Rode en blauwe ridders

U moet weten dat er in ons land eigenlijk twee soorten ridders zijn: die met een rood en die met een blauw familiewapen. De een houdt het zwaard in de linkerhand, de ander in de rechter. De blauwen blinken uit in grootspraak. Kijk maar naar de uitspraak van Ridder Rutte over het 'kilen' van het monster.

Maar als je het aan wijzen vraagt is er geen bewijs dat ridders in het blauw beter kunnen vechten. Kabinetten met lieden uit het PvdA-gilde letten niet slechter op de schatkist en die van VVD-huize brengen de staatsfinanciën niet meer op orde. De slapste strijders van de laatste decennia zaten zelfs in het CDA-VVD-kabinet Van Agt-Wiegel, al roept Wiegel graag van niet. 'We hebben de gezinnen rijp gemaakt zodat Lubbers daarna kon doorpakken'. Grote woorden van de blauwen, maar als ze oog in oog met het monster staan druipen ze vaak af.

▶ Lees verder op pagina 13

I De levensloop van het gruwelijke monster

Tekst
Camil Driessen

Uw eigen staatschuldmonster

Mark Rutte wil het monster van de staatschuld 'voorgoed killen'. Nobel natuurlijk, maar het is de afgelopen decennia ongreepbaar gebleken. Dat komt, denken wij, onder andere doordat niemand weet hoe het staatschuldmonster er precies uitziet. Vandaar dat we de lezers van *Dagblad De Pers* hebben opgeroepen: stuur ons een impressie ervan! En dat deed u. In deze krant en online publiceren we het resultaat.



Monster #2
Door Szenia Zadvonykh

Agentschap

Het Agentschap van het ministerie van Financiën zoekt dagelijks op kapitaalmarkten naar de voordeligste leningen om in het monster te pompen.

Bedankt Floris

Van Hall ontving voor zijn verdiensten het grootkruis Orde van de Nederlandse Leeuw, het grootkruis Orde van de Eikenkroon en de titel baron.

Verdeeld

Lief tinck was wisselend populair. Hij werd zowel 'de grootste boef van Nederland' als 'de kei van de Kneuterdijk', waar zijn ministerie zat, genoemd.

stunt!

Hamrollade

per kilo

9.99

50% korting!

4.99



Voor het derde jaar de Beste Slagerij van Nederland!

Gelukkig valt er bij ons nog wel iets te vieren!

EMTÉ is voor de derde keer uitgeroepen tot de beste slagerij onder de Nederlandse supermarkten. Daar zijn wij enorm trots op en dat willen we graag met u vieren. Wij bedanken u voor uw waardering en vertrouwen en bieden u deze week een heerlijke hamrollade aan met maar liefst 50% korting. Perfect voor iedereen die wel wil bezuinigen, maar niets wil inleveren! Tot ziens bij uw EMTÉ supermarkt!

* Bron: GfK Versrapport september 2011

Lekker leven



Aanbieding is geldig t/m zondag 25 september 2011. Zelffouts, prijswijzigingen en uitverkocht voorbehouden. Aanbieding is niet geldig voor wederverkopers. Aanbieding maximaal 6 stuks per klant.



De energie die over is, steken we in de strijd tegen de draak.

Gerit Zalm Hofnar

Prinsjesdag

Monster #3
Door Willy Hagenaars



Er moet een uitzondering worden gemaakt voor een klein kaal mannetje. Al was die geen ridder maar hofnar. Altijd aan het bulderen van het lachen. Het ging goed met het Koninkrijk onder nar Zalm die van 1994 tot 2006 aan het hof diende. De staatsschuld daalde flink (van 77 procent in 1993 naar 46 procent in 2007). Mede omdat hij een heleboel eigendommen en bedrijven van de Koning verkocht om zijn strijd te financieren. Er werd zelfs een nieuwe gouden regel naar hem vernoemd: de Zalmmoer. Als we energie over hebben moeten we geen leuke dingen gaan doen, maar tegen het monster vechten, vond hij.

Weet u, eigenlijk waren de ridders het best vaak eens over dat het monster moest worden bestreden, maar kwamen ze er niet uit met welke wapens en wanneer de strijd beslecht moest zijn. Neem 1982 toen het CDA

de crisis wilde bestrijden door te bezuinigen en de PvdA dat indirect via grote werkgelegenheidsprojecten wilde doen. Uiteindelijk kwam er een no-nonsens kabinet van VVD en CDA onder leiding van Lubbers: het monster moest weg.

Ridder Ruding werd aangetrokken. Hij kwam van ver en was directeur bij de Amro bank en bigshot bij het IMF geweest. 'Ik vond dat ik iets moest doen, zeker omdat ik een duidelijk mening had over wat we moesten doen'. Er op klappen dus. Ruding kon niet aanzien dat de kabinetten van Den Uyl en Van Agt in de jaren 70 strooiden met geld. Met een groot deel van de bevolking van het Koninkrijk had hij weinig. 'Moreel zwak', vond hij ze, omdat ze het gevaarlijke beest negeerden. De meeste onderdanen haatten hem dan ook, op een enkeling na. 'Ik kreeg vriendelijke brieven van mensen die blij waren dat ik er iets aan deed'.

De strijd tegen het monster kreeg een steeds prominenter plek. In 1992 sloten Europese landen een verdrag omdat ze allemaal last van monsters hadden en samen een muntunie wilden voeren. Om ervoor te zorgen dat ze niet te veel last van elkaars monsters kregen werd afgesproken om ze verplicht in toom te houden: de staatsschuld mocht niet meer dan 60 procent van het BBP zijn

en het begrotingstekort niet meer dan 3 procent. Het pact bleek weinig waard. Mede omdat ridders in het Verre Zuiden zich er niet veel van aantrokken.

Maar ook vele ridders uit ons Koninkrijk deden loze beloften door te stellen dat het monster 'over 20 tot 25 jaar dood is'. Neem het jaar 2000, toen denkers van het ministerie adviseerden dat de schuld in 2020 of 2025 helemaal moest zijn afgelost. De Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid bracht de studie 'Generatiebewust Beleid' uit, waar in stond dat het monster binnen twintig jaar plat op zijn rug moest liggen. De wijzen verweten politici kortetermijndenken, waardoor zij 'onvolledig gewicht' gaven aan het langetermijnbelang van de strijd tegen het monster.

Onderspit

De latere leider Balkenende waarschuwde in 1999 nog dat het monster 'een loden last' werd als het niet binnen 20 jaar verslagen zou zijn. Met een paar grappen praatte hofnar Zalm hem later van dat idee af.

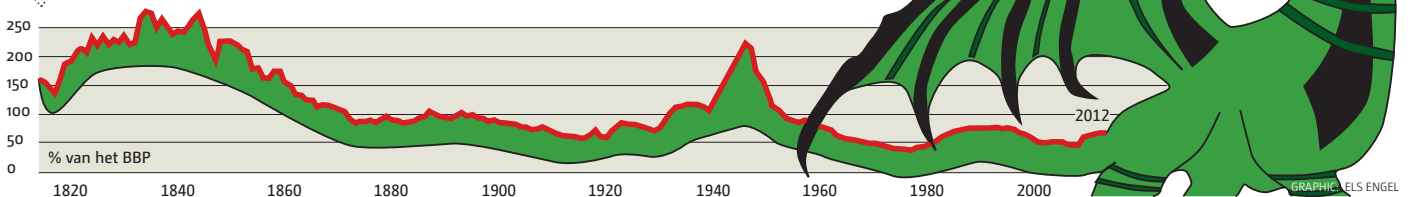
Terwijl de strijd helemaal niet zo zwaar zou hoeven te zijn. Tien jaar geleden berekend wijzen dat het monster in 2025 kon zijn weggevaagd met een jaarlijks gemiddeld begrotingsoverschot van ongeveer

1,3 procent van het BBP.

Maar in ons Koninkrijk kantelden gedachten over het monster snel. Rode Ridder Bos klom in 2003 in de pen om zijn visie door het land te laten verspreiden: 'wantom gaat het bij het debat over wat we na willen laten aan volgende generaties toch altijd alleen maar om het monster? Zou die volgende generatie echt blij zijn als er geen monster meer is, maar wel een lerarentekort? Geen monster, maar wel een slecht concurrerende economie, verloederende oude wijken in onze steden, een verbrokelde natuur en een verzuurd milieu?'

Wat zal Ridder Rutte blij zijn dat hij niet aan tafel zit bij die Rode Bos. Maar Rutte's strijdkreet: 'We willen echt dat monster van de staatsschuld killen', blijkt met de dag leger. Onder zijn aanvoering gaat het monster zelfs flink groeien. Ook Ridder Rutte delft dus het onderspit. Want als de afgelopen tweehonderd jaar strijd iets hebben duidelijk gemaakt is het dat je het monster niet met plaagstootjes doodkrijgt. Een echte krijger hebben we nodig. Eentje die om het monster te killen zulke impopulaire maatregelen neemt dat hij zijn eigen leven in de waagschaal stelt.

Staatsschuld sinds de 19^e eeuw



Netto vermogen

Om te zien hoe erg we er aan toe zijn moet je ook kijken naar het netto vermogen van de overheid: tegenover staatsschuld staan ook bezittingen.



Gas er op

Het netto vermogen van de overheid daalde van 140 procent BBP in 1970 naar 58 procent in 2009. Dat komt deels doordat ons gas opraaft.



Houdbaarheidsmonster

Het CPB kijkt naar de houdbaarheid van monstern, ook toekomstige rekeningen tellen mee. Het houdbaarheidsstekort was vorig jaar 7 miljard.

